

Städutbildning Kommunal vård och omsorg

Annica Blomkvist och Lawan Wallenius
Hygiensjuksköterska

**REGION
DALARNA**

Eftermiddagens innehåll

- › Städningens betydelse för att minska risken för smittspridning
- › Dagligt städ och slutstäd
- › Desinfektionsmedel

Städning i vårdlokaler

Städar vi inom vård och omsorg enbart för trivsel?

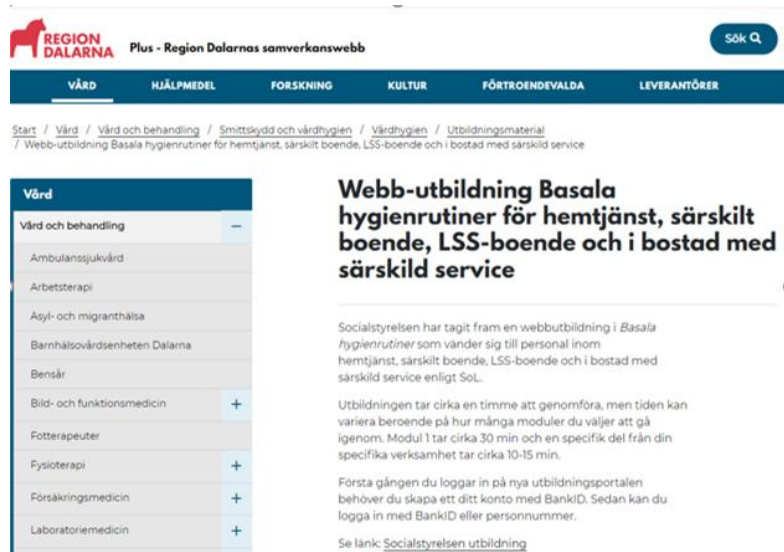
- Nej, städningen har också betydelse för smittspridningen inom vård och omsorg
- Städning hjälper till att hålla ner bakteriefloran i miljön, därmed minskar risken att föra smitta vidare mellan ytor och föremål
- Resistenta bakterier ökar i Sverige och i världen

Städning i vårdlokaler

- God hygienisk standard är en del av god kvalitet i vård och omsorg vilket anges som ett specificerat krav i hälso- och sjukvårdslagen
- All städning kräver utbildning i städteknik och basala hygienrutiner för såväl lokalvårdare som service-/vård-/omsorgspersonal

> Socialstyrelsens utbildning till vård- och omsorgspersonal

REGION DALARNA Plus - Region Dalarnas samverkanswebb

VÅRD HJÄLPMEDEL FORSKNING KULTUR FÖRTROENDEVALDA LEVERANTÖRER

Start / Vård / Vård och behandling / Smittskydd och vårdhygien / Vårdhygien / Utbildningsmaterial
/ Webb-utbildning Basala hygienrutiner för hemtjänst, särskilt boende, LSS-boende och i bostad med särskild service

Vård

- Vård och behandling
- Ambulanssjukvård
- Arbetsterapi
- Asyl- och migranhälsa
- Barnhälsovårdsenheten Dalarna
- Bensår
- Bild- och funktionsmedicin
- Fotterapeuter
- Fysioterapi
- Försäkringsmedicin
- Laboratoriemedicin

Webb-utbildning Basala hygienrutiner för hemtjänst, särskilt boende, LSS-boende och i bostad med särskild service

Socialstyrelsen har tagit fram en webbutbildning i *Basala hygienrutiner* som vänder sig till personal inom hemtjänst, särskilt boende, LSS-boende och i bostad med särskild service enligt SoL.

Utbildningen tar cirka en timme att genomföra, men tiden kan variera beroende på hur många moduler du väljer att gå igenom. Modul 1 tar cirka 30 min och en specifik del från din specifika verksamhet tar cirka 10-15 min.

Första gången du loggar in på nya utbildningsportalen behöver du skapa ett konto med BankID. Sedan kan du logga in med BankID eller personnummer.

Se länk [Socialstyrelsens utbildning](#)

- Basala hygienrutiner – vad och varför
- Handhygien
- Arbetskläder
- Skyddskläder
- Personlig skyddsutrustning
- Städning och rengöring

Fråga din chef

Fråga din chef:

- Vilka städrutiner har vi i verksamheten?
- Vilka medel ska vi använda för rengöring av ytor?

Har ni rätt förutsättningar för att städa?

Vilka är svårigheterna?
Vad fungerar bra?

Riktlinjer och rekommendationer

- Kommunal vård Dalarna –hygienriktlinjer
- Vårdhandboken

	Kommunal vård Dalarna hygienriktlinjer	RIKTLINJE 2024-05-06	2 (65)
Städning			19
Städmetoder			
Punktstäd och punktdesinfektion			
Grundläggande regler vid städning			
Städning av vårdtagares rum/lägenhet			
Städning av toalett/hygienutrymme			
Slutstädning			
Rengöring av hjälpmedel			
Tvätt			23
Förorenad tvätt			
Omhändertagande av ren tvätt			
Textilier som skickas till tvätteri			
Tvätt av personalens arbetsdräkt			
Avfall			24
Konventionellt avfall			
Farligt avfall			
Livsmedelshygien			26
Egenkontroll			
Sondmatning			27
Sondtyper			
Sondnäring			
Skötsel av sond			
Aggregat			
Sondspruta			
Matnings slang till knapp			
Sårömläggning			29
Steril rutin eller ren rutin			
Hantering av omläggingsmaterial			
Efter såromläggningen			
Hantering av instrument			
Förvaring av material hos vårdtagare			
Urinkateter			31
Ordination, indikation			
Steril metod			
Ren metod			
Hjälpsmedel			

Städning, rengöring

Innehåll

Visa innehåll som:

Städning, rengöring - Översikt	Ansvar för städning och rengöring	Rengöring och städmetoder	Kemtekniska medel och städutrustning
God hygienisk standard är en del av god kvalitet i vård och omsorg vilket anges som ett specificerat krav i...	Vårdgivaren har det yttersta ansvaret för att städriktlinjer upprättats. I dessa ska framgå vilke...	Val av städmetod baseras på hygienklass, typ av smuts, föroreningsgrad och ytmaterial...	Städkemikalier ska förvaras på ett säkert sätt. Använd upphandlade städ- och kemtekniska produkter d...
Regelbunden städning	Kvalitetsuppföljning	Lokala anvisningar	Referenser och regelverk
Daglig patientnära städning/rengöring utförs av service-/vårdpersonal. Dokument...	Kvalitetsuppföljning av städning ska ingå i verksamhetens (beställarens) och städorganisationens...	Vårdhandbokens texter ger rekommendationer som ibland behöver kompletteras med lokala...	Referenser och regelverk för Vårdhandbokens texter om städning, rengöring.

Allmänna riktlinjer - SÄBO

*Skriftliga städinstruktioner ska finnas och vara kända i verksamheten –
Vårdgivaren yttersta ansvaret*

- Hur ofta regelmässig städning ska utföras
- Vilka ytor som ska städas när och hur
- Ange städmetod, dvs val av utrustning, material och kemikalier (medel) för rengöring/städning samt ytdesinfektionsmedel för kritiska punkter
- Personal som städar (oavsett utförare) ska ha dokumenterad kunskap gällande rutiner och metoder för de städuppgifter de utför
- Följa gällande lagstiftning, riktlinjer och rutiner för att förebygga smitta och smittspridning
- Vara utbildad i de städmetoder som används

Till städning ska ren utrustning, såsom moppar och dukar, användas

- **Torr metod** – endast vid uppsamling av damm. Torr duk eller mopp, microfiber. Kombineras med fuktig metod för rengöring
- **Våt metod** – endast vid svår nedfläckning. Eftertorkas med ren duk eller mopp. Våta städmetoder undviks på grund av risk för halka, fuktskador och ökad risk för tillväxt av mikroorganismer
- **Fuktig metod** – lätt fuktad duk/mopp för engångs- eller flergångsbruk. Mekanisk bearbetning. Maskinstädning av golv kan ersätta fuktig metod. Den som använder och sköter städmaskiner ska ha dokumenterad kunskap

Rengöring med vatten och rengöringsmedel utförd med rätt metod är tillräckligt på de flesta ytor förutsatt att punktdesinfektion utförts. Kritiska punkter (identifierade i verksamheten) kompletteras med ytdesinfektion.

Vid slutstädning ska kritiska punkter alltid desinfekteras efter rengöring för att garantera en smittrenad vårdplats.

Städriktlinjer/Arbetsbeskrivning

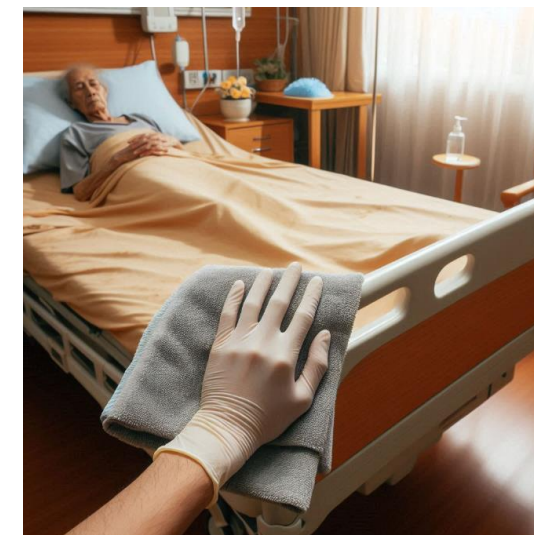
Olika metoder för städning/rengöring kan användas. Oavsett metod är den **mekaniska bearbetningen avgörande för att uppnå ett bra resultat**. Graden av förorening behöver bedömas. Identifierade kritiska punkter ska framgå av lokal anvisning för verksamheten.

Kraftig nedsmutsning samt alltid vid slutstädning

- Rengör alltid först med vatten och rengöringsmedel, klös i trasan
- Identifierade kritiska punkter desinfekteras därefter med ytdesinfektionsmedel med tensid/rengörande effekt

Låg grad av nedsmutsning – daglig städ

- Rengör med vatten och rengöringsmedel. Identifierade kritiska punkter desinfekteras med ytdesinfektionsmedel med tensid/rengörande effekt
alternativt
- Rengör och desinfektera direkt med ytdesinfektionsmedel med tensid/rengörande effekt. Exempel är verksamheter med mycket medicinskteknisk utrustning

Hur gör ni i praktiken?

Moppar/torkdukar,
vad används?
Förvaring?
Rengöring av
moppar/trasor?

Städvagn/hink,
vad används?
Rengöring av
städvagn/hink?

Hur gör ni i praktiken?

**Behövs
handskar/förkläde
vid städning?**

**Vem gör
slutstädningar?**

Vårdrum – slutstädning

- Vid avslutad isolering
- Vid utflyttning/avliden

- Städa alltid från rent till smutsigt
- Håll orent material åtskilt från rent
- Noggrann bearbetning
- Börja med omkringytor
- Dubbelstäda – rengöring **och** desinfektion
- OBS! kontaktytor/tagytor
- Rengöring av golv
- Rengör städutrustning

Flergångsutrustning som tas ut från rummet desinfekteras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid/rengörande verkan eller enligt tillverkarens anvisning.

Basal hygien i samband med städ

Händer och naglar

- Korta naglar fria från konstgjort material
- Inga främmande material, t ex smycken, klockor, stödskenor, plåster eller förband

Arbetskläder

- Ärm som slutar ovanför armbågen
- Byts dagligen och oftare vid behov
- Används endast på arbetet

Handdesinfektion

- Före och efter all patientkontakt
- Före rena och efter orena arbetsmoment

Handskar och plastförkläden

- Handskar vid kontakt med kroppsvätskor
- Engångsplastförkläde vid risk för att arbetskläderna kommer i kontakt med kroppsvätskor eller hudpartiklar

Tvål och vatten

- Om händerna är synligt smutsiga eller känns smutsiga
- Innan mathantering
- Efter omhändertagande av patient med kräkning eller diarré

Därefter handdesinfektion!

Hår och huvudduk

- Hår/skägg uppsatt
- Huvudduk instoppad eller uppsatt

Rätta förutsättningar?

Tygsoffa

Rengöring och desinfektion

Rengöring

Tar bort smuts och minskar mängden mikroorganismer. Försämrar förutsättningarna för bakterierna att kunna växa till.

- Ytan bearbetas mekaniskt med lätt fuktad duk/mopp och ska vara torr inom 1 minut.
- Använd duk eller mopp får inte återdoppas.
- Dosera rengöringsmedel enligt instruktionen på förpackningen.

Desinfektion

Avdödar mikroorganismer och förhindrar att smitta kan överföras.

- Ytan bearbetas mekaniskt med rikligt med desinfektionsmedel med tensid, när ytan torkat är desinfektionen klar.
- Observera inverknings tiden som står på förpackningen, alltså tiden ytan ska vara fuktig av desinfektionsmedlet innan medlet torkat och desinfektionen är klar.

Vilka desinfektionsmedel rekommenderar vi och när?

- 1. Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid**
(rengörande verkan) Rekommenderas i de allra flesta fall

- 2. Virkon – Oxiderande medel**

Rekommenderas vid vinterkräksjuka och stora blodspill

Desinfektion av ytor

1. Använd handskar för att undvika uttorkning av huden
2. Ha på medlet flödigt och i ett jämnt skikt över ytan
3. Bearbeta ytan noga med en torkduk tills den är synligt ren. Den mekaniska bearbetningen av ytan är mycket betydelsefull
4. Lämna ytan fuktig och låt den långsamt självtorka. Det är viktigt att ytan är fuktig under hela inverknings tiden

På desinfektionsprodukter finns det angivet hur länge de ska verka på ytan.

Biologiskt material/smuts måste avlägsnas först för att desinfektionsmedlet ska kunna komma åt att smittrena.

Avslutningsvis

- Fyll gärna i utvärdering
- Nästa tillfälle 14/11 kl 13:30-15
 - Ämne: Vinters virus

Vård	
Vård och behandling	—
Ambulanssjukvård	
Arbeterapi	
Asyl- och migranhälsa	
Barnhälsovårdsenheten Dalarna	
Bensår	
Bild- och funktionsmedicin	+
Fotterapeuter	
Fysioterapi	+
Försäkringsmedicin	+
Laboratoriemedicin	+
Läkemedel	+
Medicinsk teknik	
Nationella taxan - privata fysioterapeuter & läkare	+
OCD-mottagning	
Sjukhusbibliotek i Dalarna	+
Smittskydd och vårdhygien	—
Statistik Smittskydd	+
Vårdhygien	—
Vårdrelaterade infektioner (VRI)	
Punktprevalensmätningar	
Utbildningsmaterial	
Vårdhygienisk egenkontrollrond	
Hygienutbildningar	
E-utbildningar med kod	
Verkställighetsbeslut	
Vaccination	+

Hygienutbildningar

Information om de hygienutbildningar vi erbjuder för kommuner och regionanställda.

Vi vill hälsa er välkomna till höstens hygienutbildningar

Sätt gärna sidan som en favorit!

Hygienutbildningar riktade till kommunerna

[Inbjudan till kommunen](#)

Utbildningarna genomförs via TEAMS.

För chefer

Betydelsen av städrutiner inom omsorgen

2024-10-08 13.30--15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

Vinters virus

2024-11-12 13.30--15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

För personal kommunen

Betydelsen av städrutiner inom omsorgen

2024-10-10 13.30--15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

Vinters virus

2024-11-14 13.30--15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

Hygienutbildningar riktade till Regionen

[Inbjudan till Regionen](#)

Utbildningarna genomförs i TEAMS

Städuutbildning till vårdpersonal

2024-09-19 13.30--15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

Vinters virus

2024-11-21--13.30--15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

Uppföljning av utbildning

Vänligen besvara denna enkät efter genomförd utbildning.

[Enkät efter utbildning](#)

Här nedan publicerar vi **åhörarkopior** från föreläsningarna

**Dela kunskap om
handhygien – varför
är det fortfarande
så viktigt?**

**För att det hindrar
smittspridning i
vård och omsorg**

Rena händer räddar liv

